

STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN

Boudewijnlaan 30 bus 81, 1000 Brussel
T: +32 2 553 01 81
F: + 32 2 553 50 76
sariv@iv.vlaanderen.be
<http://www.sariv.be>

Aan de heer Philippe Muyters
Vlaams minister van Financiën, Begroting,
Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport
Koning Albert II-laan 19 bus 11
1210 Brussel

uw bericht van
1 juli 2013

uw kenmerk
DepFB/BORG/AB2013-
00033

ons kenmerk
Advies 2013/20

bijlagen

vragen naar / e-mail
eva.haevers@iv.vlaanderen.be

telefoonnummer
02 553 54 45

datum
25 juli 2013

Betreft: Briefadvies over het voorontwerp van decreet tot instemming met het dubbelbelastingverdrag en wijzigingsprotocol met Australië

Mijnheer de minister,

Tijdens haar vergadering van 7 juni 2013 hechtte de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende instemming met (i) de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Australië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Canberra op 13 oktober 1977, zoals gewijzigd door het protocol, ondertekend te Canberra op 20 maart 1984 (hierna: “de overeenkomst”), en (ii) het protocol tot wijziging van de onder (i) vermelde overeenkomst, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009 (hierna: “het protocol”). Zij gelastte u het advies van de Strategische Adviesraad internationaal Vlaanderen (hierna: “de Raad”) in te winnen. Na een schriftelijke procedure keurde de Raad dit advies goed op 24 juli 2013.

De Raad adviseerde in het verleden reeds over gelijkaardige dubbelbelastingverdragen.¹ Voor een schets van het globale kader verwijst hij naar zijn eerdere adviezen over o.m. de problematiek van de uitwisseling van informatie inzake belastingaangelegenheden.²

¹ STRATEGISCHE ADVIESRAAD INTERNATIONAAL VLAANDEREN (SARiV), *Briefadvies over het voorontwerp van decreet tot instemming met het dubbelbelastingverdrag met Macedonië*, advies 2013/13, 12 juni 2013; SARiV, *Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de dubbelbelastingverdrag tussen België en respectievelijk Singapore, Japan, Korea, Rwanda en Congo*, Advies 2012/27, 29 oktober 2012; SARiV, *Briefadvies over de voorontwerpen van instemmingsdecreet met de akkoorden tussen België en respectievelijk het Gemenebest van de Bahama's, Saint Lucia, Saint Vincent & de Grenadines en Saint Kitts & Nevis inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden*, Advies 2012/06, 19 april 2012; SARiV, *Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Andorra, Liechtenstein en Gibraltar*, Advies 2012/16, 9 juli 2012; SARiV, *Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot*

Tijdens zijn plenaire vergadering van 17 april 2012 formuleerde de Raad de bedenking dat, gelet op de grote hoeveelheid voorontwerpen van decreet ter instemming met dubbelbelastingverdragen en akkoorden inzake uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden die hem ter advisering worden voorgelegd, het gegeven dat deze verdragen onderling vele gelijkenissen vertonen en een beperkte impact op Vlaanderen hebben, en in acht genomen de personeelsbeperkingen van zijn secretariaat, hij zich voor de toekomst genoodzaakt zal zien zich in zijn adviezen tot een aantal bondige opmerkingen m.b.t. tot dit soort voorontwerpen van decreet te beperken.

De Raad gaat kort in op nieuwe Europese en internationale ontwikkelingen inzake de strijd tegen belastingontduiking en fiscale fraude. Vervolgens gaat hij in op de toepassing van deze overeenkomst op Vlaanderen. Ten slotte komt hij tot zijn conclusie.

1. Internationaal kader

De strijd tegen fiscale fraude stond prominent op de agenda van de G8 op 17 en 18 juni 2013 in Noord-Ierland. De G8-verklaring van deze top stelt dat *“tax authorities across the world should automatically share information to fight the scourge of tax evasion.”* De G8 ondersteunt derhalve de roep om automatische gegevensuitwisseling in plaats van gegevensuitwisseling op vraag. Wat belastingontwijking door bedrijven betreft, stelt de verklaring dat *“countries should change rules that let companies shift their profits across borders to avoid taxes.”* De G8 steunt de OESO bij het ontwikkelen van een sjabloon voor multinationals om de belastingen aan belastingdiensten te rapporteren in elke jurisdictie waar zij actief zijn.³

De Europese Commissie diende op 12 juni 2013 een voorstel in voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op het gebied van de belastingen.⁴ Het voorstel wil vanaf 1 januari 2015 het toepassingsgebied van de automatische inlichtingenuitwisseling in de EU uitbreiden tot vijf extra categorieën, nl. dividenden, vermogenswinsten, andere financiële inkomsten en rekeningtegoeden. Dit voorstel kan gezien worden als het Europese antwoord op de *‘Foreign Account Tax Compliance Act’* (hierna: *“FATCA”*) van de Verenigde Staten.

belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Dominica, Grenada en Montserrat, Advies 2012/17, 31 juli 2012; SARiV, Briefadvies over de voorontwerpen van decreet tot instemming met de akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden tussen België en respectievelijk Antigua en Barbuda en Anguilla, Advies 2012/18, 31 juli 2012.

² SARiV, Advies over het verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden en bijlage A, B en C en Protocol tot wijziging van het Verdrag, Advies 2012/1, 9 februari 2012; SARiV, Advies over de ontwerpen van decreet tot instemming met de wijzigingen van de verdragen tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, tussen België en respectievelijk Duitsland (2010), Frankrijk (2009), Luxemburg (2009), Nederland (2009) en het Verenigd Koninkrijk (2009), Advies 2012/2, 9 februari 2012; SARiV, Advies over diverse dubbelbelastingverdragen met Europese landen, Advies 2012/15, 9 juli 2012.

³ G8 Lough Erne Declaration, 18 juni 2013. Zie ook: [<http://www.economist.com/blogs/newsbook/2013/06/g8-summit>];

[<http://www.guardian.co.uk/business/2013/jun/19/g8-tax-avoidance-q-and-a>]

⁴ EUROPESE COMMISSIE, Voorstel voor een Richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op het gebied van de belastingen, Brussel, COM(2013)348, 12 juni 2013.

De Europese Commissie heeft - als onderdeel van het maandelijks pakket inbreukbeslissingen - op 20 juni 2013 België, Griekenland, Finland (de provincie Åland), Italië en Polen een met redenen omkleed advies gestuurd waarin zij verzoekt om mededeling van de omzetting in nationaal recht van Richtlijn 2011/16/EU.⁵ De lidstaten hadden de wettelijke verplichting om deze richtlijn vanaf 1 januari 2013 toe te passen. België, Griekenland, Finland, Italië en Polen hebben de Commissie niet op de hoogte gebracht van de omzetting van de richtlijn in hun nationale wetgeving. België hinkt derhalve achterop inzake de omzetting van deze EU-regelgeving⁶ terwijl er inmiddels al een voorstel tot wijziging op tafel ligt. Om de snel veranderende Europese (en internationale) ontwikkelingen inzake de strijd tegen belastingontduiking en fiscale fraude te volgen, moet België minstens zorgen voor een tijdige omzetting van EU-wetgeving.

De OESO werkt aan een mondiale standaard voor gegevensuitwisseling inzake belastingen. Angel Gurría, Secretaris-Generaal van de OESO, is van oordeel dat *“the political support for automatic exchange of information on investment income has never been greater.”*⁷ Het OESO-rapport *‘A Step Change in Tax Transparency’*, opgemaakt op verzoek van de G8, bespreekt vier stappen om een mondiaal, veilig en kosteffectief model van automatische gegevensuitwisseling mogelijk te maken.⁸ Secretaris-Generaal Gurría heeft op 19 juli 2013 aan de G20 een actieplan voorgesteld inzake de strijd tegen de erosie van de belastbare basis en de transfer van opbrengsten. Hij stelde: *“International tax rules, many of them dating from the 1920s, ensure that businesses don’t pay taxes in two countries – double taxation. This is laudable, but unfortunately these rules are now being abused to permit double non-taxation. The Action Plan aims to remedy this, so multinationals also pay their fair share of taxes.”*⁹

Deze internationale ontwikkelingen kunnen belangrijke gevolgen hebben voor de praktijk van de dubbelbelastingverdragen in België. Het is derhalve van groot belang voor Vlaanderen om deze ontwikkelingen van nabij op te volgen.

2. Inhoud

Het voorontwerp van instemmingsdecreet heeft betrekking op de overeenkomst en het protocol. De goedkeuring van het protocol door de Vlaamse overheid leidt ertoe dat zij ook het basisverdrag, nl. de overeenkomst van 1977, zoals gewijzigd door het protocol van 1984, moet goedkeuren. De Memorie van Toelichting geeft bovendien aan dat de Vlaamse Regering van mening is dat de overeenkomst op zichzelf een gemengd verdrag naar intern recht is.

⁵ Zie: [http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-583_en.htm?locale=en] Zie ook: SARiV, *Briefadvies over het voorontwerp van decreet betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen*, Advies 2012/32, 21 november 2012. In zijn brief van 13 december 2012 als reactie op dit advies schreef Minister Muyters dat de Vlaamse overheid verder gevorderd was dan de federale overheid en de andere gewesten met dit omzettingsproces.

⁶ Het Vlaams decreet ter omzetting van Richtlijn 2011/16/EU dateert van 21 juni 2013 (B.S. 26 juni 2013) en werd op 1 juli 2013 genotificeerd aan de Europese Commissie. Federaal werd de omzettingswet op 18 juli 2013 goedgekeurd door de Senaat. De omzettingsordonnantie van het Brussels gewest werd op 12 juli parlementair goedgekeurd. Het Waals gewest, de Franstalige alsook de Duitstalige gemeenschap hebben nog geen decreten ter omzetting ingediend in hun parlementen.

⁷ Zie: [<http://www.oecd.org/ctp/oecd-reports-new-developments-in-tax-information-exchange.htm>]

⁸ Zie: [<http://www.oecd.org/newsroom/oecd-reports-to-g8-on-global-system-of-automatic-exchange-of-tax-information.htm>]

⁹ OESO, “Closing tax gaps: OECD launches Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting”, *OECD Tax News*, 19.07.2013; OESO, *Action Plan on Base Erosion and Profit Shifting*, Parijs, 2013.

- De overeenkomst

De overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag en heeft als doel dubbele belasting op het inkomen te vermijden. Het protocol van 1984 beoogt een technische wijziging. Artikel 9 werd aangevuld met een bepaling die de toepassing van de bepalingen van de interne wetgevingen tot het bestrijden van onrechtmatige winstverschuivingen tussen ondernemingen, vrijwaart. Het protocol van 1984 trad op 20 september 1986 in werking.

- Het protocol

Onder druk van de G20 werd het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van fiscale informatie (*'Global Forum on transparency and exchange of information for tax purposes'*, hierna: "het Mondiaal Forum") in september 2009 hervormd om strenger toezicht te houden op de landen die de OESO-normen willen naleven. Op basis van een systeem van *'peer review'* worden de leden van het Mondiaal Forum ingedeeld in functie van de mate waarin ze zich naar de regel van artikel 26, paragraaf 5 van de OESO-modeltekst schikken.¹⁰ België belandde (tijdelijk) op de grijze lijst¹¹ die landen bevat die zich ernaar willen schikken, maar nog geen twaalf verdragen hebben gesloten waarin zij hogergenoemde regel toepassen. Teneinde van deze lijst te verdwijnen, voerde België sinds maart 2009 zijn inspanningen op om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken.

In deze context stuurde de Federale Overheidsdienst Financiën op 7 april 2009 een ontwerpprotocol tot wijziging van artikel 26 van de overeenkomst naar het Australische Ministerie van Financiën. De federale overheid ging er naar analogie met andere dubbelbelastingverdragen van uit dat zij het wijzigingsprotocol volledig op het federaal niveau kon afhandelen. De Raad van State oordeelde in april 2010¹² dat een aantal gesloten protocollen tot wijziging van het bovenvermelde artikel 26 inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen van de dubbelbelastingverdragen ook gewestbelastingen beogen en derhalve een gemengd karakter hebben.

De Australische overheid verklaarde zich echter niet akkoord met de interpretatie van de Raad van State over het gemengde karakter van het protocol omdat zij in haar visie strijdig is met het beoogde toepassingsgebied van paragraaf 1 van artikel 23 uit de OESO-modeltekst. Bovendien werd het protocol al voorgelegd aan het Australische Parlement met als uitgangspunt dat het enkel van toepassing is op federale belastingen, en niet op de belastingen van de Australische deelstaten. De Australische overheid drong aan op een formele amendering via een nieuw protocol om paragraaf 1 van artikel 26 te wijzigen zodat ook de belastingen worden bedoeld die door de gefedereerde

¹⁰ In juli 2005 werd een paragraaf 5 toegevoegd aan artikel 26 van het OESO-modelverdrag. Deze paragraaf verbiedt het weigeren van het verstrekken van inlichtingen enkel en alleen op basis van het bankgeheim.

¹¹ REKENHOF, *Internationale samenwerking van de Belgische belastingdiensten. Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers*, Brussel, 2011, 27.

¹² Zie onder meer: Advies van de Raad van State nr. 48.019/1 van 13 april 2010 in Wetsontwerp houdende instemming met het Tweede Protocol, gedaan te Parijs op 24 juni 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Australië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Canberra op 13 oktober 1977, zoals gewijzigd door het Protocol, ondertekend te Canberra op 20 maart 1984, en tot aanpassing van de Belgische belastingwetgeving aan sommige bepalingen van voormeld Tweede Protocol, *Parl. St. Belgische Senaat* 2010-2011, 5-962/1, 28-38.

[<http://www.senate.be/www/webdriver?MItabObj=pdf&MIcolObj=pdf&MInamObj=pdfid&MItypeObj=application/pdf&MIvalObj=83887325>]

overheden worden geheven. Deze onderhandelingen zijn gaande. De memorie van toelichting stelt dat het niet opportuun is het einde van die onderhandelingen af te wachten, gelet op o.m. de aanbevelingen van de OESO 'peer review' over de implementatie door België van de internationale standaarden inzake fiscale informatie-uitwisseling.

De Raad betreurt dat er kostbare tijd is verloren gegaan door niet vanaf de start de deelstaten te betrekken, temeer aangezien het om een overeenkomst gaat tussen twee federaal georganiseerde staten. Bovendien wil Australië een nieuw protocol onderhandelen om de belastingen van de gefedereerde overheden expliciet te vatten. Hiervoor zal op termijn een nieuwe instemmings- en adviesprocedure moeten gestart worden.

Ten slotte wijst de Raad er op dat op pagina 4 van de memorie van toelichting foutieve data zijn opgenomen bij het onderdeel 3.1. "de overeenkomst van 1977, zoals gewijzigd en aangevuld door het protocol van 1984".

3. Conclusie

De Raad gaat akkoord met het voorontwerp van decreet tot instemming met het voorontwerp van instemmingsdecreet met (i) de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Australië tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen, ondertekend te Canberra op 13 oktober 1977, zoals gewijzigd door het protocol, ondertekend te Canberra op 20 maart 1984, en (ii) het protocol tot wijziging van de onder (i) vermelde overeenkomst, ondertekend te Parijs op 24 juni 2009. Hij betreurt de onzorgvuldige aanpak van de verdragsprocedure door de federale overheid en vraagt de Vlaamse overheid om de problematiek over een nieuw protocol verder op te volgen. Ten slotte vraagt hij dat de Vlaamse overheid aandachtig de recente Europese en internationale ontwikkelingen ter zake opvolgt, in het bijzonder het actieplan dat de OESO recent heeft bekend gemaakt.

Hoogachtend,

(getekend)

Prof. Dr. Jan Wouters
Voorzitter SARiV

(getekend)

Freddy Evens
Secretaris SARiV